

شیطان های تاسمانی بر یک بیماری قابل سرایت عجیب غلبه کردند

در پی شیوع یک بیماری همه گیر میان شیطان های تاسمانی، اکنون به نظر می رسد که این جانوران در حال غلبه بر این بیماری هستند.

به گزارش خبرنگاران علم و فناوری گزارش خبر و به نقل از آی ای، در بحبوحه یک بیماری همه گیر میان انسان ها به نام "کووید-۱۹"، خبرهای خوبی از حیات وحش به گوش می رسد. تحقیقات جدیدی که در مجله ساینس (Science) منتشر شده است، نشان می دهد شیاطین تاسمانی با وجود شیوع یک سرطان عفونی به نام "تومور صورتی" یا "سرطان تاسمانی" که جمعیت آنها را تخریب کرده است، احتمالاً جان سالم به در خواهند برد. جمعیت شیاطین تاسمانی توسط یک سرطان قابل سرایت عجیب به شدت تحت تاثیر قرار گرفته است. بیماری "تومور صورتی" یا به اختصار "DFTD" برای اولین بار در سال ۱۹۹۶ در شمال شرقی تاسمانی شناسایی شد. این بیماری که از طریق گاز گرفتن منتقل می شود، تقریباً در تمام این منطقه پخش شده است و در دو یا سه سال گذشته به ساحل غربی تاسمانی رسیده است که منجر به کاهش حداقل ۸۰ درصدی جمعیت شیاطین تاسمانی شده است.

تاکنون تصور می شد که این بیماری، شیاطین تاسمانی را به سمت انقراض سوق دهد. نگرانی ها نه تنها به این دلیل به وجود آمد که این سرطان تقریباً به طور اجتناب ناپذیری کشنده است، بلکه به این دلیل بود که به نظر نمی رسید سرعت انتقال آن حتی با کاهش قابل ملاحظه جمعیت شیاطین تاسمانی کاهش یابد.

تحقیقات جدید اما خبرهای خوبی به همراه دارد. محققان با استفاده پیشگامانه از تجزیه و تحلیل ژنومی که معمولاً برای ویروس ها استفاده می شود، متوجه شدند که سرعت انتقال این بیماری کاهش یافته است. این بدان معناست که اگرچه این بیماری احتمالاً از بین نخواهد رفت، اما شیاطین تاسمانی نیز منقرض نخواهند شد.

شیطان تاسمانی پستانداری کیسه دار است که در جنگل های تاسمانی زندگی می کند. در گذشته این جانور در سراسر خاک استرالیا و تاسمانی یافت می شد، اما با ورود انسان ها نسل آن در استرالیا منقرض شد و واپسین نمونه های این جانور در نزدیک ۵۰۰ سال پیش از میان رفتند و تاسمانی، که جزیره ای بسیار کوچکتر از استرالیا واقع در جنوب شرقی آن است، تنها منطقه ای شد که آنها در آن به بقا ادامه دادند.

شیطان تاسمانی با جثه ای به اندازه یک سگ کوچک و وزنی کمتر از ۱۰ کیلوگرم بزرگترین کیسه دار گوشت خوار در جهان به شمار می رود که تا ۹۰ سانتیمتر رشد می کند. بدن آن پشمی به رنگ سیاه و با خطی سفید در جلوی سینه و پایین سر دارد. آنها سیل های بلندی دارند که از آن برای یافتن طعمه در شب بهره می گیرند. شیطان ها توانایی تولید صداهای گوناگون و بلند و جیغ های ترسناک را دارند که از آن به عنوان نوعی وسیله رفع تهدید یا راهی برای برقراری ارتباط بهره می گیرند. فشاری که فک این حیوان می تواند وارد کند بیش از یک تن است که از آن برای خرد کردن استخوان های طعمه هایش بهره می گیرد. چهره سرور و صدای ترسناک شیطان تاسمانی در هنگام درگیری باعث شد که مهاجران اروپایی نخستین به آن نام "شیطان" دهند.

این جانوران گوشت خوار هستند و اغلب، مردار و لاشه جانوران را می خورند. آنها در صورتی که گوشت پیدا نکنند از گیاهان، تخم ماهی و قورباغه و حشرات نیز تغذیه می کنند. شیطان های ماده پناهگاهی در تنه توخالی درختان یا حفره ها و غارها برای خود پیدا می کنند و بچه های خود را در آن شیر می دهند. در هر بارداری به طور متوسط چهار بچه در کیسه مادر به مدت ۱۵ هفته زندگی می کنند.

از سال ۱۹۴۱، شیطان های تاسمانی به شکل قانونی تحت حفاظت درآمدند و از آن زمان جمعیت آنان افزایش یافت و طبق آخرین سرشماری در دهه ۱۹۹۰ تعداد شیطان تاسمانی به حدود ۱۵۰ هزار قلاده رسید. اما پس از آن شیوع این بیماری سرطان واگیردار به نام "تومور صورتی" یا "سرطان تاسمانی" باعث کاهش شدید جمعیت این جانوران شد.

این بیماری فراگیر توسط گاز گرفتن از یک شیطان تاسمانی به دیگری منتقل می شود و جانور را در مدت زمانی کمتر از یک سال از پای در می آورد. در نواحی پرجمعیت نرخ مرگ و میر این جانوران به ۸۰ تا ۹۰ درصد رسیده است. از جمله دیگر خطرهایی که نسل شیطان را تهدید می کند گسترش جمعیت روباه های قرمز است که با خوردن توله های این کیسه دار، باعث کاهش جمعیت شان می شوند.

ژنوم شناسی یا ژنومیک رشته نسبتاً جدیدی از علم است که از حجم وسیعی از داده های موجود و از روش های نوین توالی یابی ژنتیکی برای پاسخ به برخی از دشوارترین و مهم ترین سؤالات زیست شناسی استفاده می کند.

رویکرد ژنومی که محققان استفاده کردند، "فیلودینامیک" نام دارد که از تجزیه و تحلیل ریاضیاتی پیچیده تغییرات کوچک در DNA برای بازسازی تکامل و گسترش تومور در میان جمعیت های شیطان تاسمانی استفاده می کند. این همان روشی است که برای ردیابی همه گیری کووید-۱۹ استفاده شد و برای اولین بار برای مطالعه ویروس آنفلوانزا نیز مورد استفاده قرار گرفت. ویروس ها ژنوم های کوچکی دارند و به سرعت تکامل می یابند. این اولین بار است که این روش برای یک پاتوژن با ژنوم بسیار پیچیده تر و به کندی در حال تکامل استفاده می شود.

محققان با غربالگری بیش از ۱۱ هزار ژن متوجه شدند که میانگین تعداد موارد ابتلا از حدود ۳.۵ در اوج همه گیری به حدود یک مورد کاهش یافته است. این نشان می دهد که شیوع این بیماری به نوعی حالت ثابت رسیده است.

مطالعه جدید محققان بر اساس نمونه هایی است که از اوایل دهه ۲۰۰۰ در سراسر تاسمانی جمع آوری شده است.

این مطالعه نشان می دهد که از زمان ظهور این سرطان قابل سرایت، تغییرات تکاملی سریعی در شیاطین تاسمانی و در خود تومورها به وجود آمده است. در حال حاضر، فراوانی گونه های ژنی که با عملکرد ایمنی در انسان ها مرتبط هستند، در جمعیت های شیطان تاسمانی افزایش یافته است که نشان می دهد این حیوانات در حال تکامل و سازگاری با این تهدید هستند.

همچنین اکنون می دانیم که تعداد نسبتاً کمی از ژن ها تأثیر زیادی بر آلوده شدن شیاطین تاسمانی و زنده ماندن یا مرگ آنها در صورت ابتلا دارند.

در نهایت شاید دلگرم کننده تر از همه این باشد که اکنون شاهد کوچک شدن و ناپدید شدن تومورها هستیم، چیزی که در زمان ظهور بیماری دیده

نمی‌شد. علاوه بر این، ما همچنین می‌دانیم که این یک پایه ژنتیکی قوی دارد که نشان می‌دهد که شیاطین تاسمانی از نظر ژنتیکی با دشمن خود در حال سازگار شدن هستند.

همه این اکتشافات نشان می‌دهند که شیاطین وحشی تاسمانی می‌توانند در واکنش به این بیماری به سرعت طی پنج نسل یا بیشتر تکامل یابند که این موضوع، پیامدهای عمیقاً دلگرم‌کننده‌ای برای بقای احتمالی آنها در آینده دارد. البته هنوز چیزهای بیشتری برای یادگیری در مورد تکامل شیاطین تاسمانی و تومورهای آنها وجود دارد.

علاوه بر این، کاهش سرعت انتقال این بیماری ممکن است تا حدی ناشی از کاهش تراکم جمعیت شیاطین تاسمانی باشد. با افزایش شواهدی که نشان می‌دهد انقراض شیاطین در ۱۰۰ سال آینده کاملاً بعید است، ما زمان کافی برای بررسی دقیق استراتژی‌های مدیریتی خود داریم و یکی از رویکردهای احتمالی این است که شیاطین تاسمانی را در اسارت به گونه‌ای پرورش دهیم که دارای ژن‌های مناسب برای افزایش شانس زنده ماندن در برابر این بیماری باشند.

به طور گسترده‌تر، این نوع از تحقیقات به محققان برای مدیریت گونه‌های در معرض خطر انقراض کمک شایانی می‌کند، چرا که ما اکنون ابزارهای ژنومی را برای این کار در اختیار داریم.